

та имъ ще падне, но, не надялго; безчетъ народъ ще са узове въ банка съ билетитъ си — да си иска златото и среброто. Значи, правителството трѣба да извади всичкото си злато и сребро отъ обрацанието, и да го даде за кайметата, т. е. пакъ па си прибере книжкитъ; подиръ това цѣната на книжкитъ ще стане пакъ като отпърво. Ясно е че за правителството е всё същото като и да не ги е изваждало: тѣ пакъ додоха въ рѣцетъ му. Ако правителството не обраца внимание върху това, че въ обществото има много пари, и продължава да ги издава, то най подиръ, всичкото злато отъ банка ще изхвъркне. Често чувашъ такива разсѣждения: «защо царя гори вѣтитъ и скѣсени каймета, а не ги раздава на сиромаситъ; той на ли има много пари, а на бѣднитъ трѣба да са помогне.» Сега всѣки вижда че такова разсѣждение е вѣтарничаво. Ако всичкитъ тѣзи пари, които правителството изгаря, ги раздаваше на сиромаситъ, тѣ толкова щѣха да са набератъ, щото щѣше да стане по-злѣ отъ колкото безъ пари. Де кажемъ че азъ сѣмъ заелъ на нѣкого си 1000 гр. за година; въ продължението на годината, да кажемъ, биле пуснати толкова каймета, щото цѣнността на паритъ паднала наполовина. Земамъ си си азъ дѣлга, — струвами са че сѣмъ зель всичката сума, мѣжду това азъ губѣхъ. Вий знаете че за менѣ сѣ важни не стотѣхъ рубли, а тѣзи стоки които азъ мога да си купиѣ съ тѣхъ. Понеже цѣнността на паритъ е станала два пѣти по-малка, то и стока за тѣхъ може да са купи два пѣти по-макко отъ колкото напрѣдъ. А този който е заелъ отъ менѣ паритъ, спечелилъ на моя гѣрбъ. Той е заелъ отъ менѣ тогава, когато тѣ сѣ биле скѣпи, а ми ги е върналъ, когато станали два пѣти по-ѣфтени, — значе всё сѣщото, каквото ако да бѣше ми върналъ половината отъ заетитъ пари, ясно е, колко е вредно многото изваждане на книженитъ пари, и за това да са плачемъ, че царя не помага съ тѣхъ